

חבר שתיווך ואינו מתווך רשמי האם יכול לתבוע שכר

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

נימוקי דין תורה זה מתוך הנפסק באחד מסניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

תיק מס' 2552.

דין ודברים שנטען משכן שהציע לחברו דירה שמולו לרכישה ואכן הצדדים מסתדרים ביניהם, וכעת אמר לו חבר שמגיע לו דמי תיווך, והיות והוא נזקק לכסף, שואל אם זה נכון שיכול לתבוע דמי תיווך.

אחרי בירור כל הטענות ואין סתירות בין הצדדים הוכרע למעשה: שאם הציע בתור פעולה בעד כסף מגיע לו ע"פ הדין של יורד לשדה העשוי' ליטע כיון שזה מלאכה של פועל. אע"פ שע"פ החוק משלמים רק למתווך מוסמך. אבל אם כשעשה הפעולה התנדב על דעת חינם, מסתמא מחל.

והשיב שלא ידע שיכול לבקש ע"ז כסף, ואילו היה יודע לא היה עושה ע"ד חינם.

ויש לעיין בזה בס' רס"ד דמי שהועיל לשני ולא תיכנן לבקש ממנו כסף, אין אומרים דזה מחילה בטעות, אלא לא היה מעיקרא סיבת חיוב של יורד. דהחיוב הוא מתי שהתכוין לגבות שכר באופן מחשבה חיובית, ובלי זה לא מתחיל סיבת חיוב. ודו"ק.